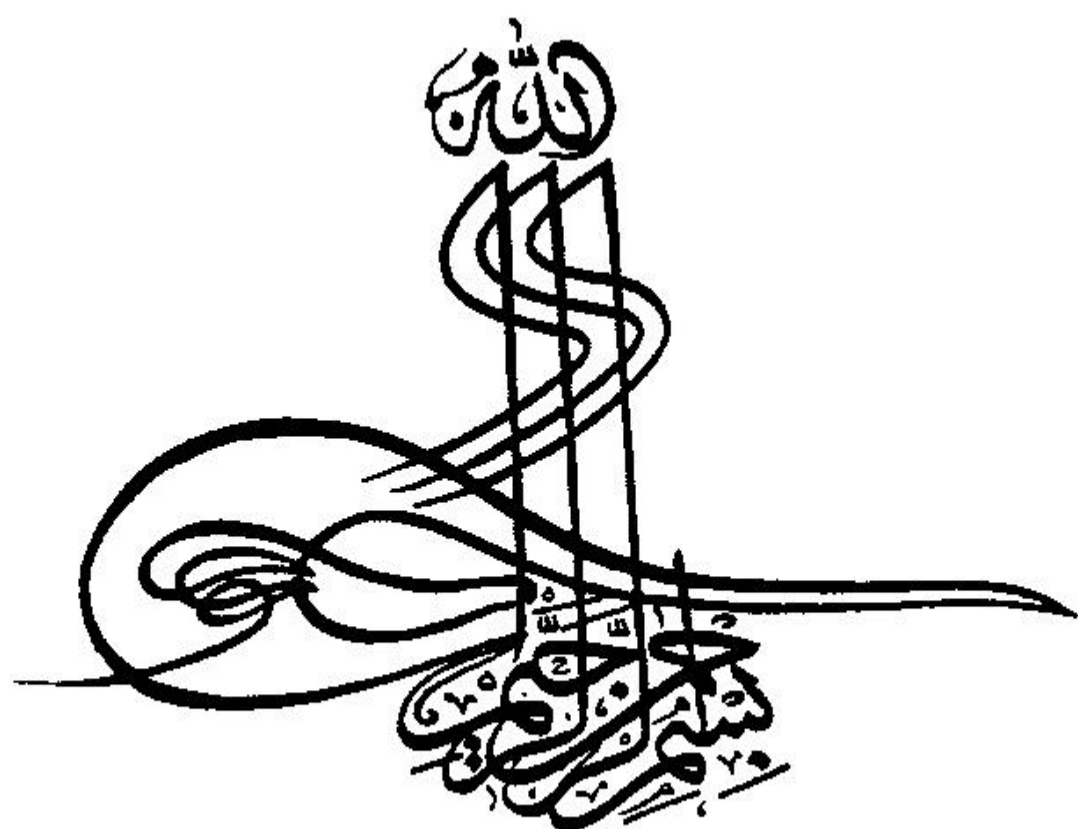

جمهوری اسلامی ایران

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله علیها) شهرستان خوی

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

بررسی مسأله ی خلود از نظر اندیشمندان

شیعه و اهل سنت

استاد راهنما

دکتر عزیز علیزاده سالطه

استاد داور

حجت الاسلام دکتر سید جعفر حسینی اصل

پژوهشگر

راضیه نقی لو

تابستان ۱۳۹۴

تحمیدیه

بارخدا یا! گاهِ شُکرت، زمانِ لُکنت ماست.

حمد، تنهاتو را سزااست.

لطف بی کرانت در میان بندگان جاری است

وزلالِ حیات بخش کلام نابت، سیراب کننده تشنه کمان هدایت.

صلوات بی حد، نثار روح بلند رسالت که راه نورانی وحی توست.

درود بی حصر بر قرآنت که سرچشمه همیشه جاری هدایت

و حبل متین نجات بشریت از چاه تاریک مادیت است.

سلام بی پایان بر ذوات پاک اولیاء؛ از فاطمه -علیها السلام- و علی علیه السلام

تا یادگار بیجامانده از سلسله هادیان حق،

مهدی -علیه السلام- که ناطق قرآن و قرآن ناطق اند.

تقدیم

تقدیم به حضرات معصومین-علیهم السلام- که حجج بالغه حق درروی زمین وهادیان بی بدیل سیرالی
الله وسفینه نجات بشریت اند.

ونیز

تقدیم به پدرومادرم به مصداق «أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ» که یک عمر درراه پرورش جسم وجان من
کوشیده اند.

تقدیر و تشکر

سپاس خدای را که به ذره ای ناچیز توفیق داد تا بیاموزد و سپاسگزار باشد.
اینک که با الطاف بی پایان یکتای دانا، این حقیر توفیقی یافته تا این تحقیق پایانی را به آخربرسانم، بعد از حمد و سپاس خداوند بر خود فرض می دانم؛ تقدیر و تشکر نمایم از:
همه ی کسانی که در طول زندگی مرا به سوی هدایت و رستگاری رهنمون ساخته و نور معرفت الهی را در دلم روشن نموده و قلبم را مملو از عشق به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و اهل بیت مطهر ایشان نمودند.

بویژه سپاسگزاری می نمایم از:

-امام جمعه محترم حاج آقا سید رضی شکوری که با احداث حوزه علمیه ی الزهراء (س) خوی، گامی سازنده در تربیت شاگردان فراوان در مکتب اهل بیت برداشته و چراغ علم و دانش را در این شهر برافروختند و آنچه امروز ارائه می شود در واقع مدیون زحمات خالصانه آن بزرگوار است.

-مدیریت محترم حوزه علمیه ی الزهراء (س) خوی، سرکار خانم زهره رجائیان؛ بخاطر تلاش های شبانه روزی برای پیش برد امور حوزه و این که همیشه بزرگوارانه راهنمای طلاب بوده و از هیچ تلاشی در جهت ارائه کمک دریغ نمی ورزند.

-کلیه ی اساتید بزرگوار و معاونین محترم حوزه علمیه ی الزهراء (س) خوی؛ به ویژه معاونت محترم پژوهش سرکار خانم خدیجه شهبازی.

-استاد بزرگوار جناب آقای دکتر عزیز علیزاده سالطه که با راهنمایی هایشان، بنده را در تنظیم این تحقیق پایانی یاری نمودند.

-و سایر عزیزان که به نحوی در اتمام این کار، با بنده همکاری کرده اند.

-همچنین در نهایت احترام از پدر و مادر گرامی ام که از کودکی در کسب معرفت و معنویت من تلاش نمودند و از خواهرم که در طی سال های تحصیل یاری رسان من بوده اند.

-و نهایت تشکر و قدردانی را از همسر مهربانم که حامی و مشوق من در تحصیل بوده اند.

و در پایان از خداوند منان، برای همه ی این عزیزان؛ سعادت، سلامتی، عمر با عزت، عاقبت به خیری خواستارم.

۲۲. مصباح یزدی، محمد تقی، آموزش عقاید، چاپ چهل و پنج، تهران، انتشارات: شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۹ ش.

۲۳. معین، محمد، فرهنگ معین، تحقیق: عزیز الله علی زاده، محمدنامنی، ج ۵، چاپ دوم، تهران، انتشارات: نامن، ۱۳۸۶ ش.

۲۴. مغنیه، محمد جواد، تفسیر الکاشف، مترجم: موسی دانش، ج ۳، ۱، چاپ اول، انتشارات: موسسه ی بوستان کتاب، ۱۳۷۸ ش.

۲۵. مکارم شیرازی، ناصر، پیام قرآن، چاپ هفتم، تهران، انتشارات: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷ ش.

۲۶. _____، تفسیر نمونه، ج ۲۱، ۳، ۱۵، ۱، چاپ اول، تهران، انتشارات: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴ ش.

۲۷. _____، معاد و جهان پس از مرگ، چاپ دهم، قم، انتشارات: مطبوعاتی هدف، بی تا.

۲۸. _____، مفاتیح نوین، چاپ قم، انتشارات: امام علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۴ ش.

۲۹. هاشمی رفسنجانی، اکبر، فرهنگ قرآن، ج ۸، چاپ دوم، قم، انتشارات: بوستان کتاب، ۱۳۸۳ ش.

۳۰. هاشمی، سید آصف، بهشتیان و دوزخیان در آینه ی قرآن، چاپ هشتم، قم، انتشارات: زائر، ۱۳۹۰ ش.

ب) فهرست منابع عربی:

۱. آل سعودی، عبدالرحمن بن ناصر، تیسیرالکریم الرحمن، چاپ دوم، بیروت، انتشارات: مکتبه النهضه العربیه، ۱۴۰۸ ق.

۲. ابن جزی، محمد بن احمد، التسهیل لعلوم التنزیل، ج ۱، ۲، چاپ اول، بیروت، انتشارات: دارالارقم بن ابی الارقم،

۱۴۱۶ ق.

۳. ابن فارس، احمد بن زكريا، معجم مقاييس اللغة، ج ۵، ۲، چاپ اول، قم، انتشارات: مركز النشر مكتب الاعلام الاسلامي، ۱۳۶۱ ش.

۴. ابن عربي، محمد بن علي، تفسير ابن عربي، ج ۱، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار احياء التراث العربي، ۱۴۲۲ ق

۵. ابن عطيه اندلسي، عبد الحق بن غالب، المحرز الوجيز في تفسير الكتاب العزيز، ج ۱، ۳، ۵، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار الكتب العلميه، ۱۴۲۲ ق.

۶. ابن منظور، محمد بن مكرم، لسان العرب، ج ۱، ۱۲، ۳، چاپ سوم، بيروت، انتشارات: دار صابر، ۱۴۱۴ ق

۷. بحراني، هاشم بن سليمان، البرهان في تفسير القرآن، تحقيق: قسم الدراسات الاسلاميه مؤسسه البعثت، ج ۲، چاپ اول، تهران، انتشارات: بنياد بعثت، ۱۴۱۶ ق.

۸. بيضاوي، عبدالله بن عمر، انوار التنزيل و اسرار التاويل، ج ۱، ۵، چاپ سوم، بيروت، انتشارات: دار احياء التراث العربي، ۱۴۲۰ ق.

۹. ثعلبي نيشابوري، ابو اسحاق احمد بن ابراهيم، الكشف و البيان عن تفسير القرآن، ج ۱، ۶، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار الاحياء التراث العربي، ۱۴۲۲ ق.

۱۰. حائري تهراني، مير سيد علي، مقتينات الدرر و ملتقطات الثمر، ج ۵، چاپ اول، تهران، انتشارات: دار الكتب الاسلاميه، ۱۳۷۷ ش.

۱۱. خطيب، عبدالكريم، التفسير القرآني للقرآن، ج ۶، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار الفكر العربي، بی تا.

۱۲. الدارمي، محمد بن عبدالله، سنن الدارمي، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار المعرفه، ۱۴۲۱ ق.

۱۳. ديلمی، شيخ حسن، ارشاد القلوب الى الصواب، ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات: شريف رضى، ۱۴۱۲ ق.

۱۴. راغب اصفهاني، حسين بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، تحقيق: صفوان عدنان داوودي، چاپ اول، بيروت، انتشارات: دار القلم، ۱۴۱۲ ق.

۱۵. رامپوری، غیاث الدین محمد بن جلال الدین، غیاث اللغات، تحقیق: منصور ثروت، چاپ سوم، تهران، انتشارات: موسسه ی انتشارات امیر کبیر، ۱۳۸۸ ش.

۱۶. زحیلی، وهبه بن مصطفى، التفسیر المنیر فی العقیده و الشریعه و المنهج، ج ۱۲، چاپ دوم، بیروت-دمشق، انتشارات: دار الكتاب المعاصر، ۱۴۱۸ ق.

۱۷. زمخشری، محمود، الکشاف عن حقایق غوامض التنزیل، ج ۲، چاپ سوم، بیروت، انتشارات: دار الكتاب العربی، ۱۴۰۷ ق.

۱۸. سمرقندی، نصر بن محمد، بحر العلوم، ج ۳، چاپ اول، بیروت، انتشارات: دار الفکر، بی تا.

۱۹. شاذلی، سید بن قطب، فی ظلال القرآن، ج ۴، چاپ هفدهم، بیروت-قاهره، انتشارات: دار الشروق، ۱۴۱۲ ق ،

۲۰. صادقی تهرانی، محمد، التفسیر الموضوعی للقرآن الکریم، ج ۴، قم، بی تا.

۲۱. _____، الفرقان فی تفسیر القرآن بالقرآن، ج ۲، چاپ دوم، قم، انتشارات: فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۵ ش.

۲۲. صدر الدین الشیرازی، محمد بن ابراهیم، الشواهد الربوبیه فی المناهج السلوکیه، ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات: مطبوعات دین، ۱۳۸۳ ش

۲۳. شیخ صدوق و شیخ مفید، اعتقادات الامامیه و تصحیح الاعتقاد، ج ۱، ۱۰، چاپ دوم، قم، انتشارات: کنگره ی شیخ مفید، ۱۴۱۴ ق.

۲۴. _____، امالی الصدوق، چاپ پنجم، بیروت، انتشارات: اعلمی، ۱۴۰۰ ق.

۲۵. _____، التوحید للصدوق، چاپ اول، قم، انتشارات: جامعه ی مدرسین، ۱۳۹۸ ق.

۲۶. _____، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، چاپ دوم، قم، انتشارات: جامعه ی مدرسین، ۱۴۰۴ ق.

۲۷. طبری، ابو جعفر محمد بن جریر، جامع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۲۵، چاپ اول، بیروت،

انتشارات: دارالمعرفه، ۱۴۱۲ق.

۲۸. طریحی، شیخ فرید الدین، مجمع البحرين، تحقیق: سید احمد حسینی، ج ۲، چاپ اول، بی جا، انتشارات: دفتر

نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۸ش.

۲۹. طنطاوی، التفسیر الوسیط للقرآن الکریم، ج ۱، ۴، چاپ اول، قاهره، انتشارات: دار نهضة مصر للطباعة و

النشر، بی تا.

۳۰. طوسی، محمد بن حسن، التبیان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ۱، ۷، تحقیق: احمد قیصر عامل، چاپ

اول، بیروت، انتشارات: دار احیاء التراث العربی، بی تا.

۳۱. عروسی حویزی، عبد علی بن جمعه، تفسیر نور الثقلین، تحقیق: رسولی محلاتی، ج ۱، ۲، چاپ چهارم، قم،

انتشارات: اسماعیلیان، ۱۴۱۵ق.

۳۲. فخر رازی، محمد بن عمر، مفاتیح الغیب، ج ۲۷، ۱۸، ۱۱، ۴، ۲، چاپ سوم، بیروت، انتشارات: دار احیاء التراث

العربی، ۱۴۲۰ق.

۳۳. فراهیدی، خلیل بن احمد، العین، ج ۴، چاپ دوم، قم، انتشارات: هجرت، ۱۴۱۰ق.

۳۴. فیض کاشانی، ملا محسن، تفسیر الصافی، تحقیق: حسین اعلمی، ج ۴، ۱، ۲، چاپ دوم، تهران، انتشارات: الصدر

، ۱۴۱۵ق.

۳۵. _____، عین الیقین الملقب بالانوار و الاسرار، ج ۱، چاپ دوم، قم، انتشارات: وفا، ۱۴۲۸ق.

۳۶. الفیومی، احمد بن محمد، المصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر للرافعی، ج ۱، چاپ

اول، بیروت، انتشارات: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۳۰ق.

۳۷. قمی، علی بن ابراهیم، تفسیر القمی، تحقیق: طیب موسوی جزایری، ج ۱، چاپ سوم، قم، انتشارات: دار
الکتاب، ۱۳۶۳ ش.

۳۸. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار الجامعه اخبار الائمه الاطهار، تحقیق: محمد باقر محمودی، عبد الزهراء
علوی، ج ۲۴، تهران، بی تا.

۳۹. _____، حق الیقین در اعتقادات و معارف اسلامی با تصحیح و استخراج منابع، چاپ دوم،
قم، انتشارات: سرور، ۱۳۸۹ ش.

۴۰. مراغی، احمد بن مصطفی، تفسیر المراغی، ج ۲۴، چاپ اول، بیروت، انتشارات: دار احیاء التراث العربی، بی تا.

۴۱. مصطفوی، حسن، التحقيق فی کلمات القرآن، ج ۷، ۸، ۳، ۲، چاپ سوم، بیروت- قاهره، انتشارات: دار الکتب
العلمیه- مرکز نشر آثار علامه مصطفوی، ۱۴۳۰ ق.

۴۲. _____، مصباح الشریعه، چاپ اول، تهران، انتشارات: انجمن اسلامی و فلسفه ایران، ۱۳۶۰ ش.